

MEIN KIND KOMMT IN DEN KINDERGARTEN

МОЯ ДИТИНА ЙДЕ У ДИТЯЧИЙ САДОК

Шановні пані та панове, любі батьки!

Для мене як для губернатора – але передусім як для матері двох дітей – дуже важливим є благополуччя дітей у нашій федеральній землі. Дитячі садочки Нижньої Австрії завжди відзначалися особливою якістю виховної роботи. Ми завжди досягали найкращих результатів у розвитку й вдосконаленні дошкільної педагогіки у порівнянні з іншими федеральними землями. Завдяки тісній кооперації адміністрації землі Нижня Австрія та наших громад наші дитячі садочки обладнані найкращим чином і здаються справжніми скриньками для коштовностей.

Не менш важливою для мене особисто є можливість батьків вдало поєднувати інтереси власної родини і професію. Основне призначення дитячого садка в даному сенсі полягає у забезпеченні всеосяжної підтримки батьків дитини через наявність широкої мережі закладів дошкільної освіти, достатньої кількості місць та пропозицій, орієнтованих на потреби родини.

З власного досвіду мені дуже добре відомо, яке велике значення для Вашої дитини – і звісно, для Вас також – має цей вирішальний крок – вступ до дитячого садочка.

Інформація надає впевненості. Саме тому мета даної брошури – ознайомити Вас з повсякденним життям, основними педагогічними принципами та методами дитячих садочків федеральної землі Нижня Австрія, щоб Ви зі спокійною душею довірили виховання своїх дітей нашим педагогам.

Я можу Вас запевнити, що високий професіоналізм наших педагогічних команд і надалі забезпечуватиме безпеку Ваших дітей у дитячих садочках Нижньої Австрії. Ми гарантуємо Вашим дітям чудовий догляд і найкращий розвиток.

Йоханна Мікль-Ляйтнер

Губернатор

Любі батьки!

Більше 52.000 дітей у віці від 2,5 до 6 років відвідують дитячі садочки федеральної землі Нижня Австрія.

Майже 4.000 осіб відповідають за виховну роботу в дитячих садочках. Усі вони працюють від імені і за дорученням федеральної землі Нижня Австрія. 4.000 службовців від громад допомагають їм організувати оптимальний догляд за дітьми.

Вдала кооперація адміністрації землі Нижня Австрія та наших громад забезпечує найкращим чином не лише формування кадрового складу наших навчальних закладів, але й їх технічне обладнання. Під час першого візиту до дитячого садочка Ви обов'язково переконаєтесь, що ми приділяємо дуже багато уваги створенню простору для руху та соціальної інтеракції.

Професіоналізм педагогічних працівників та високий рівень матеріально-технічного забезпечення закладів дошкільної освіти федеральної землі Нижня Австрія гарантують благополуччя й розвиток Вашої дитини – навіть якщо спочатку можуть виникнути певні труднощі, пов'язані з необхідністю адаптації в нових умовах з новими людьми.

Дане видання надасть Вам необхідну інформацію про перші кроки Вашої дитини в дитячому садку, в ньому Ви ознайомитесь з тематикою занять та заходів, з особливостями педагогічної роботи, тут Ви знайдете контакти відповідальних осіб, до яких Ви завжди зможете звернутися у разі виникнення будь-яких питань.

Я бажаю Вам і передусім Вашій дитині цікавих років у дитячому садку, сповнених різноманітних, захоплюючих подій. Я впевнена, що за цей час Ваша дитина зробить багато позитивних кроків на шляху свого розвитку, знайде своє місце в групі й сформується як особистість.

Крістіане Тешль-Хофмайстер

Радниця уряду федеральної землі Нижня Австрія

ЗМІСТ

ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО ДИТЯЧОГО САДОЧКА	6
ДИТЯЧИЙ САДОК – СВІТ РОЗВИТКУ ТА НАВЧАННЯ	7
ЯК НАВЧАЮТЬСЯ ДІТИ	8
КОМПЕТЕНЦІЇ	9
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ДИТЯЧИХ САДКІВ НИЖНЬОЇ АВСТРІЇ	10
ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ЕМОЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ»	12
ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «РЕЛІГІЯ ТА СУСПІЛЬСТВО»	14
ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «МОВА ТА КОМУНІКАЦІЯ»	16
ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «АКТИВНІСТЬ І ЗДОРОВ'Я»	18
ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ЕСТЕТИКА ТА ТВОРЧІСТЬ»	20
ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ПРИРОДА ТА ТЕХНІКА»	22
ПОРТФОЛІО В ДИТЯЧОМУ САДКУ	24
ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕКТИВ ДИТЯЧОГО САДКА	26
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГРОМАДИ	27
ПИТАННЯ ДО ДИТЯЧОГО САДКА	28
ЛІТЕРАТУРА	29

ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО ДИТЯЧОГО САДОЧКА

"ВСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З МАГІЇ ..." (Герман Гессе)

Вступ до дитячого садочку – це початок нового періоду життя, пов'язаний з новим досвідом та пригодами. Він відкриє Вашій дитині різноманітні можливості для навчання, нові життєві перспективи. Перехід від своєї родини до ще нового світу дитячого садочка вимагатиме від Вашої дитини неабияких талантів, значних результатів навчання та здатності адаптуватися в новому оточенні. Вашій дитині знадобиться деякий час, щоб звикнути до нових ситуацій, незнайомих приміщень та незвичного розпорядку дня. Ваша дитина, хоч і на короткий час, але розлучається з рідними, знайомиться з новими дітьми та дорослими, зав'язує нові стосунки. Вона підкорює цей новий, досі незнайомий світ і все більше прагне бути незалежною. Це дуже важливий крок до самостійності Вашої дитини.

Для забезпечення успішності перших кроків та перших зустрічей в новому середовищі Вам стануть у нагоді так звані ознайомчі години, «дні відкритих дверей», які Ви зможете узгодити з керівництвом навчального закладу. Під час таких пробних відвідувань Ви зможете познайомитися з дитячим садочком і отримати перші враження про нове середовище.

Багаторічний педагогічний досвід дозволяє стверджувати, що адаптація до дитячого садочка кожної дитини проходить за індивідуальним сценарієм. Ви зможете обговорити з вихователями основні особливості адаптації, зокрема найважливіші моменти, до яких належать ситуації, коли Ви залишаєте дитину в садочку і через деякий час забираєте її. Це допоможе Вашій дитині навчитися довіряти Вам і вихователям і почуватися у безпеці. А Ви зможете бути впевненими, що Ваша дитина добре почуватиметься.

ДИТЯЧИЙ САДОК – СВІТ РОЗВИТКУ ТА НАВЧАННЯ

Дитячий садок – це заклад освіти для дітей від 2,5 до 6 років, який у тісній взаємодії з сім'єю здійснює завдання щодо задоволення потреб Вашої дитини у вихованні та сприяє її всебічному розвитку.

Для нас дуже важливо якнайкраще підтримувати розвиток кожної дитини, враховуючи її індивідуальні компетентності, здібності та умови навчання.

Основою для педагогічної підтримки та виховання дітей у формі гри є освітня програма закладів дошкільної освіти землі Нижня Австрія.

Цікаве захоплююче середовище з різноманітними педагогічними імпульсами та освітніми пропозиціями у сферах «Емоції та соціальні відносини», «Етика та суспільство», «Мова та комунікація», «Активність та здоров'я», «Естетика та творчість», «Природа та техніка» спрямоване на забезпечення високого рівня якості освіти для всіх дітей.

Завдяки якісним матеріалам для гри та навчання та різноманітним цікавим пропозиціям діти вмотивовано беруть активну участь у тематичних заходах і, таким чином, отримують нові імпульси для розвитку. Одним з найважливіших наших завдань є підтримка будь-якої активності дітей, створення для них можливості для отримання нових позитивних вражень і досвіду, бути активними й самостійними, пишатися своїми досягненнями і прагнути вчитися та отримувати нові знання. Зацікавленість і мотивація допомагають вчитися. Навчаючись у колективі, діти отримують кваліфіковану підтримку наших вихователів.

Увага, концентрація, соціальні контакти, висловлення своєї думки та інтересів та повага до інших – це ключові теми виховної роботи у дитячому садочку. Індивідуальні таланти та потреби дитини завжди перебувають у центрі уваги наших освітніх пропозицій. З усіма успіхами і перемогами Вашої дитини Ви зможете ознайомитись у порт фоліо, укладеному нашими педагогічними працівниками.

Завдяки спілкуванню з дітьми різних культур наші вихованці отримують розуміння про мультикультурне суспільство, знайомляться з різними мовами. Важливо, щоб Ваша дитина почувалася в дитячому садочку добре й захищено, щоб для неї були створені оптимальні умови для розкриття й розвитку індивідуальних талантів.

ЯК НАВЧАЮТЬСЯ ДІТИ

«ВМІННЯ ПЕРЕТВОРЮВАТИ НА ГРУ ВСЕ, ЩО РОБЛЯТЬ АБО ВЧАТЬ ДІТИ – ЦЕ ВЕЛИКЕ МИСТЕЦТВО» (Джон Локе)

Навчально-виховний процес становить основу для освіти:

Діти набувають досвід, отримують знання про себе та навколишній світ завдяки своїй цікавості, готовності експериментувати та самостійно діяти, через евристичне навчання, навчання за певною моделлю та у грі. Це призводить до розширення їх світогляду та розвитку діяльнісних компетентностей.

Освітньому процесу в ранньому дитячому віці приділяється дуже багато уваги, оскільки він сфокусований на розвиток компетентностей. Найважливішою формою навчання у цей період вважається гра.

Важливу основу для успішного навчального процесу створюють безпечні та надійні стосунки з дорослими. Це обов'язкова умова для того, щоб дитина була відкритою для всього нового та могла довіритися світу.

- **Навчання – це активний процес.** Щоб дитина могла засвоювати й запам'ятовувати новий матеріал, він має базуватися на відомих для неї фактах.
- **Навчання вимагає внутрішньої зацікавленості.** Освітні пропозиції мають орієнтуватися на інтереси дітей.
- **Навчання вимагає уважності.** Чим інтенсивніше ми беремося за якусь справу, тим уважнішими ми стаємо, тим краще засвоюємо матеріал.
- **Навчання вимагає мотивації.** Ми вчимося, коли усвідомлюємо новизну навчального матеріалу.

КОМПЕТЕНЦІЇ

Розвиток компетенцій становить основу формування вміння виконувати всі життєві завдання.

Поняття **компетенція** включає знання, навички, вміння і стратегії, які необхідні кожній людині так само, як і мотивація вчитися, щоб мати можливість діяти в різних ситуаціях.

У продуктивних стосунках зі своїм оточенням діти розвивають різні компетенції: компетенцію особистісного самовдосконалення, соціальну компетенцію та фахову компетенцію.

Поняття **компетенції особистісного самовдосконалення** містить позитивну Я-концепцію, самостійність, ініціативність та здатність відповідально діяти.

Соціальна компетенція означає здатність аналізувати та діяти в соціальних і суспільних сферах. Основою для цього є, серед іншого, досвід бути визнаним колективом, належності до групи та розподілу відповідальності. Емпатія до інших людей, здатність до співпраці та творче розуміння правил є додатковими елементами соціальної компетентності.

Фахова компетенція включає здатність аналізувати та діяти в різних сферах. Основою для цього є вміння поводитися з об'єктами та матеріалами, а також мовне та концептуальне розуміння характеристик і зв'язків.

Навчально-методична компетенція полягає у вмінні усвідомлювати власний навчальний процес і стратегії навчання.

Метакомпетенція означає здатність оцінювати засвоюваність і рівень розвитку власних компетенцій і застосовувати їх у певній ситуації. Ці знання про себе дають змогу справлятися навіть із складними завданнями.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В НИЖНІЙ АВСТРІЇ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

- робить вагомий внесок у прозорість виховної роботи та виховних процесів у дитячому садку
- пропонує професійну орієнтаційну основу для виховної роботи з дітьми
- містить педагогічні та методичні рекомендації щодо практики
- являє собою міст від дитячого садка до школи

На наступних сторінках Ви знайдете описи, рекомендації та приклади того, як ми підтримуємо та заохочуємо дітей у їхньому розвитку відповідно до освітніх напрямів, запропонованих освітньою програмою.

ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ЕМОЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНІ СТОСУНКИ»

«ЩО НАДАЄ ДІТЯМ СИЛУ»

Згідно з теоретичними засадами психології розвитку, раннє дитинство є важливим періодом для формування ключових компетенцій людини. Дитячий садок надає дітям можливість перебувати в відносно великому колективі за межами сім'ї та спробувати спілкуватися з іншими дітьми. У грі та в повсякденних ситуаціях діти розвивають стратегії подолання та дій, щоб контролювати свої емоції та імпульси.

Діти розмовляють, сміються та сперечаються, щоб з'ясувати, що може бути спільною основою для гри – таким чином вони розробляють стратегії подолання конфліктів, отримують певні уявлення про себе та про те, як їх сприймають інші.

До основних соціально-емоційних навичок належать: комунікабельність, самоконтроль, повага до інших, самоствердження та радість дослідження. Дитячий садок пропонує модель суспільства, яка допомагає дітям впоратися з нелегким завданням соціального самовиховання в захищеному соціальному просторі.

Соціальне виховання є суттєвим фактором для забезпечення емоційного благополуччя дитини і необхідною умовою для розвитку мотивації до навчання та досягнень, а також успішної когнітивної та освітньої діяльності.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ЕМОЦІЙНО-СОЦІАЛЬНІЙ ДОСВІД:

- усвідомлювати свої почуття
- навчитися регулювати імпульси та почуття
- бути чуйним
- усвідомлювати свою здатність впливати на події
- розвивати самостійність і впевненість у собі
- навчитися встановлювати межі, говорити «ні»
- пропонувати та приймати допомогу
- вирішувати конфліктні ситуації
- йти на компроміси
- узгоджувати правила та норми спільного проживання та дотримуватися їх
- бути гнучким до змін
- активно та ефективно справлятися зі стресовими ситуаціями

ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ЕТИКА, РЕЛІГІЯ ТА СУСПІЛЬСТВО»

«КОЖЕН ПЕВНОЮ МІРОЮ СХОЖИЙ НА ІНШИХ, ТРОХИ НАГАДУЄ БАГАТЬОХ, В ЧОМУСЬ УНІКАЛЬНИЙ, ЯК НІХТО ДРУГИЙ»

У дитячому садку діти переживають конфронтацію з цінностями і нормами суспільства, відмінностями між людьми за походженням, релігійними традиціями та індивідуальними здібностями.

Цінності є основою для норм і дій. У дитячому садку дитина усвідомлює існування альтернативних систем цінностей, не схожих на ту, що панує в її родині. В результаті вона стикається з різними нормами поведінки. Якщо дітей сприймають і приймають з їхньою сімейною системою цінностей, вони, швидше за все, зможуть критично ставитися до цінностей і норм інших. Таким чином розвивається базове розуміння етики.

Інтеграція, з точки зору інклюзивної педагогіки, надає можливість всім дітям відчутти себе повноцінною частиною групи, незважаючи на свою відмінність від інших і враховуючи свої особливі таланти. В такій атмосфері цінування відмінностей розвивається почуття причетності та безпеки.

Випробовуючи різні форми співучасті в загальній справі, діти можуть взяти на себе відповідальність за організацію свого життєвого простору відповідно до рівня свого розвитку. Вони вчаться формувати свою особисту думку, визнавати інших і відстоювати власні права та права інших.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ВЛАСНИЙ ДОСВІД У СФЕРІ ЕТИКИ, РЕЛІГІЇ ТА СУСПІЛЬСТВА:

- розвивати базове розуміння того, що кожна людина однаково цінна
- сприймати різноманітність як збагачення
- дізнатися про диференційовану, багатобічну картину можливих ролей жінки і чоловіка
- ознайомитися з демократичними поглядами та поведінкою
- брати активну участь у прийнятті спільних рішень
- погоджуватися з рішенням більшості і розвивати почуття захисту меншості
- дізнатися, як святкують різні релігійні свята, познайомитися з біблійними історіями
- бути відкритим до різних культур та релігій, усвідомлювати їх відмінності

ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «МОВА ТА КОМУНІКАЦІЯ»

«МОВА – ЦЕ ОДЯГ НАШИХ ДУМОК». (Семюель Джонсон)

Мова є ключем до спілкування та освіти. Вихователі дитсадка пропонують цільові освітні пропозиції для формування мовної компетенції дітей і використовують повсякденні ситуації для постійного розвитку комунікативних навичок. При цьому особливе значення приділяється діалогу дорослих і дітей: він є основою для усвідомлення інтересів і потреб дітей та забезпечення індивідуального підходу до їх розвитку. Позитивні соціальні стосунки з дітьми та дорослими, а також емоційна безпека є основою успішного оволодіння мовою. Розвиток мовної компетенції та комунікативних навичок найбільш ефективно відбувається під час активної участі дитини в якомога більшій кількості природних повсякденних мовленнєвих ситуацій.

Поняття **«грамотність»** охоплює весь досвід та базові навички, які діти набувають під час знайомства з книжками, оволодіння мовленнєвими навичками, перш ніж навчитися читати й писати. Дитячий садок створює для дитини захоплююче літературне середовище та надає дітям можливість знайомитися з текстами та дитячою літературою відповідно до віку.

В основі процесу читання та письма лежить здатність усвідомлювати структурні аспекти мови (фонологічна грамотність). Формування мовної компетенції передбачає також розпізнавання звуків на слух (наприклад, у якому імені ви чуєте А: Anna, Anton, Lisa?), виявлення римованих слів (наприклад, Wanne, Tanne), поділ слів на склади (наприклад, Sa-bi-ne).

Багатомовність: перша мова дитини має особливе значення. Рідна мова заслуговує на повагу, оскільки мова та ідентичність людини тісно пов'язані між собою. Процес формування навичок іноземної мови базується на навичках першої мови, тому дуже важливо постійно вдосконалювати знання рідної мови. Для формування суттєвих життєвих ресурсів дитини і створення перспектив для її майбутнього важливо якомога раніше ознайомити дитину з різними іноземними мовами або створити можливості для вивчення щонайменше однієї з них.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСВІД МОВНОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ:

- підтримувати природне оволодіння другою мовою у формі гри, орієнтованої на яскраві враження й попередній досвід
- актуалізувати надзвичайну важливість феномену багатомовності
- створювати необхідні умови для знайомства з книгами та елементами письма
- сприяти розширенню словникового запасу та розвитку монологічного мовлення
- прищеплювати любов до читання
- навчитися розуміти текст та ідею
- збуджувати інтерес до письма
- сприяти розвитку акустичних та фонетичних навичок
- навчити розуміти структуру мови – розвивати фонологічну грамотність: розпізнавання звуків, виявлення римованих слів тощо
- медіаграмотність

ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «АКТИВНІСТЬ І ЗДОРОВ'Я»

«РУХ – ЦЕ ЕЛЕМЕНТАРНА ФОРМА МИСЛЕННЯ». (Герд Е. Шефер)

Рух є основною формою діяльності та самовираження дітей. Він відіграє ключову роль у розвитку когнітивних, емоційних, соціальних та комунікативних навичок. Навчання відбувається через рух і сприйняття. Дитячий садок пропонує дітям широкий спектр можливостей, пропозицій та запланованих рухових активностей.

Діти формують уявлення про навколишній світ в тому числі через своє тіло, тобто обирають з великої кількості чуттєвих вражень декілька найбільш яскравих, інтерпретують і опрацьовують їх. Таким чином діти зміцнюють свою здатність орієнтуватися, самовиражатися та створювати свій образ, що є необхідною передумовою для структурованих дій і мислення.

Рухаючись, діти усвідомлюють свою спритність і витривалість, здатність до координації та просторову уяву. Розвиваючи дрібну і велику моторику, вони постійно посилюють відчуття та усвідомлення свого тіла.

Виховання свідомого ставлення до здоров'я в дитячому садку включає різноманітні рекомендації щодо фізичних вправ і здорового харчування, а також того, що є корисним для організму та допомагає зберегти здоров'я.

НАВЧАЄМОСЬ РУХАЮЧИСЬ:

- навчитися відчувати та усвідомлювати своє тіло
- прагнути фізичної активності
- розпізнавати й визнавати власні кордони фізичної активності
- розвивати спритність і витривалість (велику і дрібну моторика, координацію, просторову уяву, ритм, рівновагу, тощо.)
- розвивати позитивне ставлення до власного тіла
- розуміти, що є корисним для власного тіла

ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ЕСТЕТИКА ТА ТВОРЧІСТЬ»

«ДІТИ – АРХИТЕКТОРИ МАЙБУТНЬОГО»

Естетичне виховання дає можливість дітям висловлювати свої думки, ідеї та фантазії. Дитячий садок створює заохочувальне середовище, в якому діти можуть проявити свій творчий потенціал через мистецтво, музику, рух, мову чи акторську гру.

Кожне художнє вираження – це частинка самоусвідомлення та розвитку особистості. Мистецтво відкриває можливості невербальної комунікації, розвиток мистецьких здібностей відбувається завдяки допитливості, через самоспостереження, експерименти з матеріалом і формою.

У дитячому садку діти отримують можливість ознайомитись з творами мистецтва, митцями та культурними об'єктами як своєї, так і інших культур.

Завдяки участі у творчих процесах діти відчують свою ефективність, що значною мірою сприяє розвитку їхньої особистості.

Архітектура та оформлення приміщень

Людині потрібне середовище, яке є сприятливим для вільного вираження почуттів та емоцій. Архітектура та педагогіка допомагають його створити. Як тільки діти засвоїли правила та основні принципи дитячого садка, вони можуть вільно рухатися в приміщеннях, наповнених різноманітних речей, і кімнатах для зустрічей, які мають чітку структуру. Навчальне середовище теж виконує роль вихователя разом з родиною та педагогічними працівниками.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ТВОРЧІСТЬ ТА ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ:

- усвідомлювати здатність висловлювати свою думку
- розкривати власні таланти
- створити для дітей простір для фантазії та творчості
- розвивати індивідуальність дитини в колективній творчій діяльності
- привчати дітей до естетичної чутливості
- познайомити дітей з музичним та образотворчим мистецтвом

ОСВІТНІЙ МОДУЛЬ «ПРИРОДА ТА ТЕХНІКА»

«ДІТИ ДОСЛІДЖУЮТЬ НАВКОЛИШНІЙ СВІТ»

Діти допитливі: вони хочуть досліджувати, експериментувати, винаходити, конструювати та знаходити відповіді на свої запитання. Завдання дитячого садка полягає в тому, щоб заохочувати природну цікавість дітей до чисел, природи і техніки, фізичних і хімічних процесів, і, таким чином, цілеспрямовано стимулювати процеси раннього навчання.

Багато дитячих питань стосуються науково-технічних явищ. «Чому з'являється веселка?», «Чому деякі речі прилипають до магніту?» - Діти хочуть зрозуміти повсякденні явища, однак, досліджуючи навколишній світ, вони орієнтуються на свої відчуття. Спостерігаючи явища живої та неживої природи та експериментуючи з ними, дитина отримує доступ до природничо-наукових тем. Вона пізнає закономірності та властивості біологічних, хімічних, фізичних і технічних явищ.

Якщо не надавати дитині поспішних відповідей на її запитання, а дозволити їй самостійно дійти певних висновків, то знайдені відповіді або результати навчання залишаються в пам'яті на все життя. В результаті у дітей з'являється мотивація для подальших запитань і спостережень.

Усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, формування екологічної компетенції розвиває у дитини відчуття власної важливості й крихкості екологічної рівноваги. Дитина відчуває, що природа та навколишнє середовище варті того, щоб їх охороняти, і що кожен може зробити внесок у збереження їх для майбутніх поколінь.

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСВІД ЗНАЙОМСТВА З ПРИРОДОЮ ТА ТЕХНІКОЮ:

- знайомство з природою
- навчитися розуміти явища природи
- усвідомити необхідність охорони природи й навколишнього середовища
- у формі гри сформувані уявлення про закони біології, хімії та фізики
- перше знайомство з математичними закономірностями:
  - порівняння кількості та довжини
  - розвиток просторових уявлень
  - логічний зв'язок *кількість-числівник-цифра*

ПОРТФОЛІО В ДИТЯЧОМУ САДКУ

«РОБОТА ДИТИНИ – ЦЕ ГРА». (ЖАН ПІАЖЕ)

ЩО ТАКЕ ПОРТФОЛІО?

Портфоліо візуалізує індивідуальні кроки розвитку, таланти та сильні сторони вашої дитини.

З ЧОГО СКЛАДАЄТЬСЯ ПОРТФОЛІО?

Портфоліо складається з портфоліо розвитку, перехідного портфоліо та "скарбнички" ¹

ПОРТФОЛІО РОЗВИТКУ

- документує компетенції, таланти та процеси розвитку Вашої дитини
- сприяє розвитку нових процесів мислення та навчання
- візуалізує шляхи навчання
- веде ваша дитина разом з вихователем дитячого садка

У папці «Мое портфоліо для дитячого садка» є місце для малюнків, фотографій, описів важливих для вашої дитини вражень, для висловлювань вашої дитини, для її особливих досягнень. Ваша дитина буде пишатися своїми знаннями й вміннями.

Коли Ви разом з дитиною роздивлятиметесь її особисте портфоліо, Ви зрозумієте, що робить її щасливою і що для неї важливо. Порадійте разом її досягненням, вмінням, тому, чим вона пишається. За бажанням Ви можете також взяти участь у формуванні портфоліо: оберіть цікаві фотографії, сімейні хроніки або результати спільної діяльності, які ваша дитина хотіла б взяти з собою.

В останній рік відвідування дитячого садка перед початком школи разом з вашою дитиною буде розроблено **«перехідне портфоліо»**. Ця папка супроводжує дитину під час переходу з дитячого садка до школи. Перехідне портфоліо візуалізує сильні сторони, інтереси та навички вашої дитини, а також шляхи навчання, які вона використовує. Ви отримаєте перехідне портфоліо Вашої дитини завчасно до зарахування до школи. **Перехідне портфоліо** допоможе

вчителю створити довірливу атмосферу, виявити приховані здібності дитини та підтримати їх розвиток. Крім того, портфоліо допомагає вчителю вчасно зрозуміти, чи потребує дитина додаткової допомоги у вивченні того чи іншого предмету.

ЧИМ КОРИСНЕ ПОРТФОЛІО ДЛЯ ДИТЯЧОГО САДКА?

Для Вашої дитини:

- Ви можете відстежити прогрес своєї дитини, допомогти їй усвідомити свої таланти, сприяти їх розвитку.
- Ваша дитина демонструє свої інтереси та таланти.
- Укладення портфоліо стимулює розумові процеси та відкриває можливості розвитку дитини.
- Ваша дитина отримує мотивацію висловлювати свої думки, розповідати про свої досягнення.

Для Вас як батьків:

- Ви отримаєте повне уявлення про повсякденне життя та процес навчання Вашої дитини у дитячому садку.
- Ви отримаєте більше інформації про виховну роботу в дитячому садку.
- Ви можете взяти активну участь у формуванні портфоліо Вашої дитини.
- Портфоліо містить цінний матеріал про досягнення Вашої дитини і може стати в пригоді під час обговорення питань розвитку Вашої дитини

¹ Рішення про необхідність додавати «скарбничку» до портфоліо дитини ухвалює керівництво дитячого садка.

ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕКТИВ ДИТЯЧОГО САДКА

Керівництво дитячого садка здійснює загальне управління діяльністю закладу, забезпечує організацію адміністративно-господарської діяльності та навчально-виховної роботи і несе відповідальність за весь процес у дитячому садку.

Вихователь дитячого садка пропонує безліч можливостей для навчання та розвитку дитини відповідно до її потреб і здібностей. Педагогічна діяльність вихователя забезпечує ефективну підтримку Вашої дитини, сприяє її особистісному розвитку у довірливій атмосфері.

Помічник вихователя допомагає вихователю здійснювати навчально-виховний процес

Педагог-дефектолог дитячого садка разом з **вихователем** підтримує дітей з особливими освітніми потребами з метою сприяння їх розвитку та виявленню їхніх талантів та здібностей.

Фахівець з міжкультурної комунікації допомагає дітям з інших культур вивчити мову у природному середовищі

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГРОМАДИ

ГРОМАДА УТРИМУЄ ДИТЯЧИЙ САДОК І Є ВІДПОВІДАЛЬНОЮ ЗА:

- прийом Вашої дитини до дитячого садка,
- працевлаштування вихователів та допоміжного персоналу дитячого садка,
- заснування та матеріальне забезпечення дитячого садка,
- встановлення графіку роботи, адаптованого до Ваших потреб,
- догляд за дитиною під час свят та канікул,
- організація обідів,
- встановлення розміру та стягування витрат, що підлягають сплаті,
- інтеграційні угоди.

ПИТАННЯ ДО ДИТЯЧОГО САДКА

У дитячому садку Ви завжди отримуєте важливу інформацію про свою дитину. Вихователь групи, та керівництво дитячого садка з радістю обговорять з Вами будь-які проблемні питання.

Якщо у вас виникли додаткові запитання або занепокоєння, зверніться до районного управління закладів дошкільної освіти:

Bezirk	Adresse	Telefon
AMSTETTEN	3300 Amstetten, Preinsbacherstraße 11	07472/9025 DW 10530
BADEN	2500 Baden, Schwartzstraße 50	02252/9025 DW 11610; 11609
BRUCK/LEITHA	2460 Bruck/Leitha, Fischamender Straße 10	02162/9025 DW 11207
GÄNSERNDORF	2230 Gänserndorf, Schönkirchner Straße 1	02282/9025 DW 10226
GMÜND	3910 Zwettl, Am Statzenberg 1	02822/9025 DW 11438
HOLLABRUNN	3580 Horn, Frauenhofner Straße 2	02982/9025 DW 11317
HORN	3580 Horn, Frauenhofner Straße 2	02982/9025 DW 11317
KORNEUBURG	2100 Korneuburg, Bankmannring 5	02262/9025 DW 11217
KREMS, KREMS-STADT	3500 Krems, Drinkweldergasse 15	02732/9025 DW 11381
LIILENFELD	3270 Scheibbs, Rathausplatz 5	07482/9025 DW 11246
MELK	3390 Melk, Abt Karl-Straße 23	02752/9025 DW 11405
MISTELBACH	2130 Mistelbach, Hauptplatz 4/5	02572/9025 DW 11245
MÖDLING	2340 Mödling, Bahnstraße 2	02236/9025 DW 11495; 10309
NEUNKIRCHEN	2620 Neunkirchen, Peischinger Straße 17	02635/9025 DW 10310
SCHEIBBS	3270 Scheibbs, Rathausplatz 5	07482/9025 DW 11246
ST. PÖLTEN	3109 St. Pölten, Am Bischofteich 1	02742/9025 DW 37840; 10309
ST. PÖLTEN-STADT	3270 Scheibbs, Rathausplatz 5	07482/9025 DW 11246
TULLN	3430 Tulln, Hauptplatz 33	02272/9025 DW 11299; 10309
Waidhofen/YBBS	3300 Amstetten, Preinsbacherstraße 11	07472/9025 DW 10530
Waidhofen/Thaya	3910 Zwettl, Am Statzenberg 1	02822/9025 DW 11438
WR. NEUSTADT, WR. NEUSTADT-STADT	2700 Wr. Neustadt, Ungargasse 33	02622/9025 DW 11307
ZWETTTL	3910 Zwettl, Am Statzenberg 1	02822/9025 DW 11438

Управління уряду федеральної землі Нижня Австрія, відділ шкіл та дитячих садків,
Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten, Tel. 02742/9005-15505, E-Mail: post.k5@noel.gv.at,
<http://www.noel.gv.at/Kindergaerten>

ЛІТЕРАТУРА

Освітня програма для дитячих садків Нижньої Австрії

www.noe.gv.at/kindergarten

Закон федеральної землі Нижня Австрія про дитячі садки 2006

LGBl. 5060 у чинній на даний момент редакції:

www.noe.gv.at/kindergarten Rubrik: Kindergartenrecht in NÖ

Вихідні дані видання:

Видавець і власник медіа: федеральна земля Нижня Австрія в особі уряду, відділ шкіл та дитячих садків, Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten; відповідальні за зміст: управління уряду федеральної землі Нижня Австрія, відділ шкіл та дитячих садків; графіка: Хельмут Кіндлінгер; фото Луї Ламмерхубер, pressmaster/Fotolia.com, Ганна Омельченко/Fotolia.com, kristall/Fotolia.com, lenets_tan/Fotolia.com: виробництво та управління рекламою: видавництво Muttenthaler GmbH, Ybbser Straße 14, 3252 Petzenkirchen.

Дане видання доступне кількома мовами світу в Інтернеті за посиланням:

www.noe.gv.at/kindergarten in der Rubrik "Broschüren".